

S2020/09214 LSU Sveriges ungdomsorganisationer

Vi vill tacka för möjligheten att svara på remissen om en ny och tillfällig covid19-lag. Det är av stor vikt att åtgärder utformas i dialog med civilsamhället och att barn och unga ges möjlighet att lämna synpunkter. Under bättre förutsättningar hade LSU gärna inhämtat ett bredare underlag från fler barn och unga, men vi är också trygga med de dialoger vi redan genomfört med medlemsorganisationerna. Vi noterar och understryker även de slutsatser som Barnombudsmannen lämnat i sitt remissvar.

LSU ser behovet av en ökad tydlighet kring restriktioner och rekommendationer och vi har förståelse för att denna situation kräver särskilda åtgärder för att förhindra en utbredd smittspridning.

Vi ser allvarligt på de begränsningar som görs av människors frihet och mötesfrihet. Samtidigt så är det viktigt att göra åtgärder som är tydliga och enkla att förhålla sig till. Ur vårt perspektiv är det svårt att fullt ut bedöma om lagförslaget i onödan begränsar verksamhet som kan genomföras på ett smittsäkert sätt. Vi ser att lagförslaget ger stora och långtgående åtgärder och insatser, men vi vill uppmana till att det endast nyttjas med försiktighet och att de myndigheter som skall implementera och följa lagens tillämpning behöver få tillräckliga resurser så att det inte görs halvdant.

Vi tycker att ungdomsrörelsens verksamheter har varit måna om att anpassa och skapa trygga rum, både digitalt och fysiskt. Som vi påtalat tidigare så tror vi att likt flera av idrottsrörelsens förbund skulle ungdomsrörelsens förbund i samråd med myndigheterna tydligare kunna utarbeta speciella rekommendationer och råd anpassade till den egna verksamhetens möjligheter och begränsningar. Vi har även tidigare lyft fram att körverksamhet till exempel fick egna rekommendationer, ihop med lagidrotten och det är viktigt att det görs fler liknande individuella bedömningar.

Vi vill alla att barn och unga ska kunna ha en meningsfull fritid och genom egenorganiseringen finna makt och få inflytande över samhällsutvecklingen. Ideellt engagemang och demokrati i praktiken bidrar med både stärkt tillit till samhället som en bättre hälsa för individen. Då är det också grundläggande att vi kan hitta sätt att bedriva verksamhet på ett smittsäkert sätt, även om det blir en anpassad verksamhet.

Vi hör att det finns en stor oro runt om i civilsamhället för att människor inte ska återvända till våra föreningar och förbund när verksamheten åter startas upp. LSU:s medlemsorganisationer har redan från början en väldigt hög rotation på medlemmar. Vi ser tydligt att dessa uppbrott i kontinuitet och årscyklar kan komma att snabbt göra stor skada. Vi har dock hopp om att vi ska kunna bygga tillbaka, men givetvis kommer detta vara utmanande, kosta på både ideellt och ekonomiskt. Vi tror på lärandet i ungdomsrörelsen och vill passa på att betona för regeringen att det i tider av stort lärande och utveckling så är det viktigt att myndigheterna har det ungdomspolitiska målet för ögonen. Detta är inte tiden att också införa striktare och mer fyrkantiga riktlinjer för bidrag utan tiden att satsa på dialog och samverkan. Detta är viktigt för LSU:s medlemmar som i så stor utsträckning drivs med offentliga medel som huvudsaklig intäkt. Under året har vi sett att myndigheterna haft stor anpassning till att vi i vår tur anpassat verksamheter och mål efter vår nya verklighet. Det är viktigt att detta fortsätter. Regeringen har flera gånger under det senaste året sagt att det inte ska behöva handla om pengar huruvida vi klarar oss igenom denna pandemi på ett bra sätt eller inte. Det tål att upprepas nu när regeringen lägger fram ett lagförslag som på många sätt begränsar människors frihet. Barn och ungas rätt till en meningsfull fritid, till lek, kultur och vila är en rättighet och det ska tillmätas stor vikt.

Under året har vi funnit det är särskilt utmanande med frågor som rör kollektivtrafiken. Även om verksamhet på plats kan anpassas och genomföras på ett smittsäkert sätt så är känslan ofta att det är omöjligt att planera för en verksamhet som vi inte vet hur folk ska ta sig till. Vi tycker att det är bra att möjliggöra flexibilitet i bedömningen av särskilda lokaler och att det finns en medvetenhet i att vi kan anpassa verksamheten men vi fastnar ofta i tillgängligheten och möjligheterna att förflytta sig på ett smittsäkert sätt. Detta gäller inte bara barn och unga, men givetvis är det så att minderåriga personer utan möjlighet till eget körkort blir oerhört beroende av vuxna i en värld där kollektivtrafiken i stort sett är utesluten. Om det går att möjliggöra ett säkert sätt att röra sig och nyttja våra gemensamma, och ofta miljövänligare, alternativ till egen bil så kommer fler unga kunna nyttja sina rättigheter och uppleva en större makt över sina liv. Vi upplever inte heller att en större samåkning skulle göra aktiviteterna tillräckligt smittsäkra.

Vi ser behovet av en lagstiftning som ger förutsättningar för att snabbt kunna införa nya träffsäkra begränsningar, men vill också understryka att vi behöver en handlingsfrihet att också kunna införa nya snabba begränsningar - utan att behöva oroa oss för hur detta ska uppfattas ligga i linje med de bidragsdirektiv som finns hos myndigheterna. Det är också viktigt att vi fortsätter samtalet om hur civilsamhället mer träffsäkert ska kunna omfattas av de stöd som ges till näringsidkare och arbetsgivare. Detta kan inte regleras i detta lagförslag men lagen kommer innebära större möjlighet för det offentliga att göra förändringar och försämringar för civilsamhället med oerhört kort varsel. Det är därför viktigt att vi kommer vidare med samtal om hur de offentliga också kompenserar och tillför resurser till våra verksamheter. Vi ser att både intäkt- och kostnadsborrfall kan få stora konsekvenser för

S2020/09214 LSU Sveriges ungdomsorganisationer

oss och våra medlemmar. Verksamhet som ställs in med kort varsel innebär en omställning som kostar på för våra organisationer. I den mån det går att ta långsiktiga beslut så är det även fortsättningsvis viktigt, utan att vi begränsar mötesfriheten och de grundläggande demokratiska rättigheterna.

Vi tycker att det är viktigt att regeringen gör det så snart som möjligt, med hänsyn tagen till att det också är viktigt att förankra dessa allvarliga förändringar så stabilt som möjligt och följa ordinarie rutiner och processer. LSU har inga synpunkter på exakt när lagen förväntas träda i kraft.

Ungdomsrörelsen består av barn, unga och stöttande vuxna som tillsammans skapar mening och förbättrar världen. Våra verksamheter bygger ofta på helt ideellt engagemang och det är viktigt att vi strävar efter att undvika onödig administrativ belastning. Ungdomsrörelsens organisering är kärnan i svensk ungdomspolitik. Det är ett kraftfullt sätt att ge barn och unga makt över sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Det är viktigt att detta inte kompromissas med och att de begränsningar som införs görs med stor respekt för ungdomsrörelsens bidrag till vårt demokratiska samhälle. Varken vi eller regeringen vill leva i en tid där civilsamhället är nermonterat och vi ber er fortsätta dialogen om hur vi tar oss igenom denna utmanande tid på ett bra sätt.

Hannah Kroksson, generalsekreterare LSU – Sveriges ungdomsorganisationer